

ПОТЕНЦІАЛ

для запровадження системи добровільної сертифікації сільськогосподарської та харчової продукції в Україні

Добровільна сертифікація сільськогосподарської та харчової продукції

– німецький досвід – можливості для України

31 липня 2019 року, Великий зал НАНУ

Історичне надбання

- Рада праці і оборони, Комітет стандартизації, **1925**, «Борошно. Селекційні сорти зерна. Номенклатура»
- ISO, **1948**, СРСР приєднався
- Комітет стандартів мір та приладів, **1954**
- Система атестації якості, **1965**
- Державна система стандартизації, Держкомітет, **1970**
- Горизонтальні стандарти (праця, ветеринарія..), **1985**
- **1988**: держстандарти, обов'язкові + ТУ, самостійні, підприємство+споживач
- **1990**: гармонізація, обов'язкові і добровільні вимоги

Добровільна сертифікація сільськогосподарської та харчової продукції

– німецький досвід – можливості для України

31 липня 2019 року, Великий зал НАНУ

Ситуація в Україні

- Декрет КМУ "Про стандартизацію і сертифікацію»,
10.05.1993
Атрибут державності, обов'язкова і добровільна частина,
Держстандарт
- УкрСЕПРО, **1996 – 29.12.2017**, обов'язкова сертифікація,
фінансує виробник
- Держспоживстандарт, **2003 – 2011** + захист прав
споживача, управління якістю
- УкрНДНЦ, **2003** фонд стандартів, оновлення
- Мінекономіки + Держінспекція ЗПС, **2003 – 2014**
- ДПСС + УкрНДНЦ, **2014**

Добровільна сертифікація сільськогосподарської та харчової продукції

– німецький досвід – можливості для України

31 липня 2019 року, Великий зал НАНУ

- Декрет КМУ "Про стандартизацію і сертифікацію" **10.05.1993 – 01.01.2018**,
 - 1993:** система стандартів **мікро-інфра-макро, ТК-NGO**
 - 2018:** державна система, недержавні зникли
- ЗУ «Про стандартизацію», **2001, 2015** нова версія
 - 2001:** інфраструктура, ГО, продукти харчування
 - 2015:** продукти харчування зникли,
«підприємства, установи та організації, що здійснюють стандартизацію»
- ЗУ «Про стандарти, технічні регламенти та процедуру оцінки відповідності», **2005 – 2015**
 - 2005:** процедура розроблення і прийняття стандартів
 - 2015:** розділ спустошено
- ЗУ «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності», **2015**
 - принципи розроблення і прийняття технічних регламентів,
діяльність з оцінки відповідності
- ЗУ «Про захист прав споживача», **12.05.1991**

Добровільна сертифікація сільськогосподарської та харчової продукції

– німецький досвід – можливості для України

31 липня 2019 року, Великий зал НАНУ

Міжнародні договори

- ISO, **1993**
- COT, **1993 – 2008**
- Кодекс усталеної практики розроблення, прийняття і застосування стандартів, **1996** (СЕПРО, 2017)
- Угода про асоціацію, **червень 2014, вересень 2017**
- Угода про технічні бар'єри COT (ТБТ)
Кодекс усталеної практики стандартів,
оцінка відповідності техрегламентам і стандартам
- Угода про застосування санітарних та фітосанітарних заходів COT (СФЗ)
Встановлення еквівалентності процедур і стандартів,
ухвалення, контроль, інспекція

Засади

ТР обов'язковий для застосування,
характеристики товару, процеси чи способи виробництва

Стандарт необов'язковий, затверджений визнаним органом
правила, інструкції, характеристики, процеси, способи
виробництва

Оцінка відповідності: процедури визначення чи
виконуються вимоги **ТР** чи **Стандартів**

Інституції

ТР: органи державної влади
закон, постанова КМУ, наказ ЦОВВ

Стандарт: інститути стандартизації
ТБТ: місцеві урядові органи (самоврядування),
неурядові організації (галузеві асоціації)

Оцінка відповідності: визнані агентством з акредитації
ТБТ: ЦОВВ, місцеві та неурядові організації

Правове підґрунтя

- **Цивільний кодекс** (ст.3 Свобода договору)
- **Господарський кодекс** (ст.5 Конституційні основи правопорядку в сфері господарювання – добровільність і самоврядування)
- **ЗУ «Про громадські об'єднання»**
- **Законодавство про соціальне партнерство** (закони про роботодавців, профіспілки, соціальний діалог, колективні договори)
- **ЗУ «Про торгово-промислові палати в Україні»**

Стан справ

- Фонд стандартів УкрНДНЦ
21 808 – 13 913 гармонізовані (методом обкладинки)
- УкрНДНЦ **186** технічних комітетів
11,3% - агросфера, **11** при галузевих асоціаціях, **3** в агро
- Галузеві асоціації розробляють стандарти, кодекси належної практики тощо
роз'яснення МЕРТ, слабка комунікація

Система

Добровільна сертифікація сільськогосподарської та харчової продукції
– німецький досвід – можливості для України
31 липня 2019 року, Великий зал НАНУ

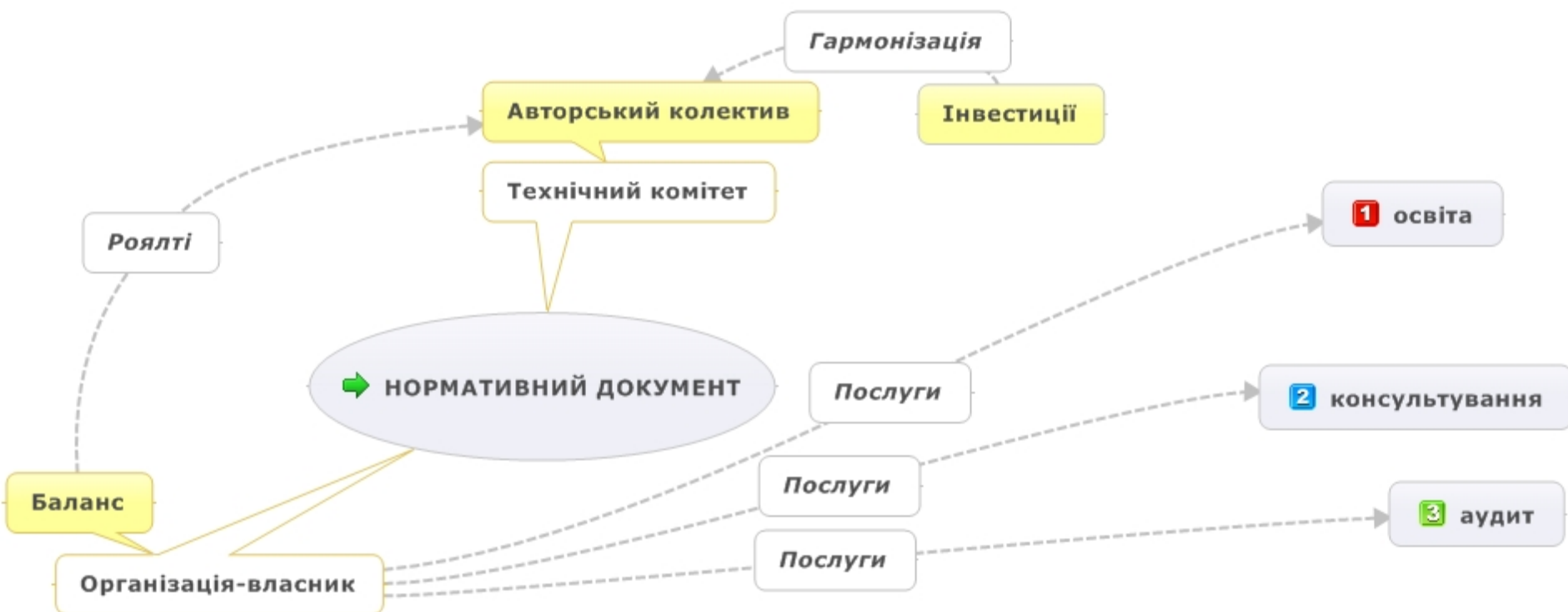
Система

Добровільна сертифікація сільськогосподарської та харчової продукції
– німецький досвід – можливості для України
31 липня 2019 року, Великий зал НАНУ

Економіка

Добровільна сертифікація сільськогосподарської та харчової продукції
– німецький досвід – можливості для України

31 липня 2019 року, Великий зал НАНУ

PRO & CONS

● Світовий досвід	● Переваги недобросовісного виробника
● Слабкість і корумпованість системи державного контролю	● Відсутність інвестицій для виробника і ТК
● Засилля фальсифікату і контрабанди на всіх ринках	● Неосвіченість виробника і внутрішнього інвестора
● Неефективність зусиль НГО і інвестицій	● Орієнтація виробника на внутрішній ринок
● Підвищення ефективності на національному рівні	● Слабкість організацій споживачів

Добровільна сертифікація сільськогосподарської та харчової продукції

– німецький досвід – можливості для України

31 липня 2019 року, Великий зал НАНУ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!